

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-siki, segesvári és szent-ágotai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MÉGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSEG:

Brassó, Csergepiacz 148 sz., I. emelet, hol a szerkesztő naponként — 5 óra között található. Kis-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Gyönyössy István farszerkesztőhöz Dicső-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADO-HIVATAL

Alexi könyvnyomdája, Színház-utca 95. szám, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyílt-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETÉSI AR

helyben házhöz hordva vagy vidékre postán küldve. Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETESEK DÍJA:

4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő. Nyílttér közlemény sora 10 kr.

HIRDETESEK FELVETETNEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. **Budapesten**, Lang Lipót, Haenstein és Vogler (Jaulus, Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, **Bécsben**: Daube G. L. és társa Haenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; **Berlinben**: Rudolf Mosses **Frankfurtban**: Daube G. L. és társa hirdetés irodájában.

A „Kronstädter Zeitung“ pro „Gazeta Transilvaniei“.)

A „Kronstädter Zeitung“ augusztus 19-iki számában Filtsch József ur, Brassómegye felvidéki járásának országos képviselője, vezércikk kezdi a „Gazeta“ minapi sajtópöréről. Mielőtt e famózus cikkre vonatkozó nézetünket elmondanók, szükségesnek tartjuk azt lényegében olvasóinkkal megismertetni.

Popu Trajan és dr. Muresianu Aurél urak elítéltették, ezt állítja Filtsch ur, mert az incriminált két cikk egyikében a nemzetiségeknek a törvény által biztosított egyenjoguságát a kolozsvári magyar lapok ellen védelmezték, melyek elég szemtelenek (unverschämt) voltak lehurogatni (anzukrakelen) a botfalusi czukorgyárat, mert a gyár pecsétjének német a körirata.

A másik cikkben pedig, mely nem is eredeti, hanem a „Budapester Tageblatt“ egy Kaas Ivor báráról tollából származott cikkének átdolgozása, csak annyit mondott a „Gazeta“, hogy Magyarország polgárai nem élveznek igazi szabadságot.

Mig a magyar és a német sajtó Magyarországon a legnagyobb sajtószabadságot élvez, a román sajtó a legkegyetlenebb üldöztetéseknek van kitéve; ez igazságos és méltányos-e? kérdi Filtsch ur.

A büntető törvénykönyv 172. §-a, mely a nemzetiségek, felekezetek s egyes társadalmi osztályok elleni izgatást büntetendő cselekménynek minősíti, nem illik egy szabadelvű büntetőtörvénybe, mert minden szabad vélemény-nyilvánítás minősíthető nemzetiség, felekezet vagy osztály elleni izgatásnak. (!)

A lefolyt sajtópörben még az a visszasság is történt, hogy az esküdtek saját ügyükben bíráskodtak; mert az incriminált cikkek a magyarságot (Magyarentum) támadták meg, az esküdtek pedig mind magyarok voltak.

Ez Filtsch ur véleménye szerint nagyon aggodalmas dolog.

Még aggodalmasabb dolog, hogy a közvádloként szereplő helyettes főügyész bátorkodott az esküdtek hazafiságára appellálni, s kijelentette, hogy

*) Mult számunkból kimaradt, mert a közölt minsteri rendeletnek kellett helyet szorítani.

felteszi, hogy mindannyian érzik a kérdéses cikkekben foglalt, a nemzeten ejtett sértést, mely megtorlást kíván.

Ilyesmi megengedhető-e? kérdi az országos képviselő ur.

Végül még egy visszasságra utal, arra ugyanis, hogy a végtárgyalás vezetője még csak nem is engedte felvetni azt a kérdést, az esküdt urak értenek-e románul, s védő és tolmácsra voltak a szegények utalva!

Az ilyen visszaságok, Filtsch ur véleménye szerint, szükségképen megrendítik derék román testvéreinknek az esküdtszéki tárgyalás objectivitásában vetett bizodalmit. De az ítélet kimondatott, s cikkíró ur elég nagylelkű feltenni azt is, hogy igazságos volt, s hogy objectív bíró is így ítéltetett volna; de kérdi: politikailag józan dolog volt-e e sajtópört egyáltalán megindítani?

Ő maga e kérdésre határozott nemmel válaszol.

A magyarok (die Magyaren) ne ringassák magukat azon balga hitben, hogy a sajtó ily feljajdulásai csak a cikkíró személyének subjectív nyilatkozatai. Mély elkeseredés tölti el a román nép tömegeit, a magyarság (Magyarentum) nemzeti politikája miatt s nemcsak a románokat, hanem a többi nemzetiségeket is.

A magyaroknak nincs-e annyi érzékük a világtörténelem tanulságai iránt, nem tudják, hogy a nemzetiségeket nem lehet megnyerni üldöztetéssel, hanem csupán jó bánásmóddal az által, hogy mint a haza bölese mondá, állapotainkat megkedveltetjük velők.

Eddig Filtsch uram okoskodása, melyre legyen szabad a következő megjegyzéseket tennünk.

Filtsch ur cikke első passzusának czáfolatául saját közönyét, a „Kr. Ztg.“-ot idézhetjük, hol is az augusztus 15-iki számban az incriminált cikkek tartalmának lényege közölve van.

Ha e cikkben Filtsch ur nem talál többet, mint a nemzetiségek egyenjoguságának jogosult védelmét, ha e cikkre azt mondhatja,

hogy a „Gazeta“ csak kevésbé óvatos volt kifejezései megválasztásában, de a dolog lényegében igaza van, — akkor Filtsch ur vagy szándékosan akarja félrevezetni a „Kr. Ztg.“ olvasóit, vagy nem képes egy nagyon is világosan fogalmazott mondatot megérteni.

A választást e két eshetőség között ő reá bizzuk. —

A lényegest elhallgatni, s a lényegtelen tolni előtérbe s ezt állítani oda fődolognak: csak egy neme a hazugságnak.

Hogy Filtsch ur a román sajtó kegyetlen üldöztetése miatt feljajdul, ennek tudjuk magyarázatát adni, hisz tőle tanulták a román testvérek azt az elméletet, mely miatt most hívőkre kerülnek. Filtsch uram egyik fődemonstratora volt az „Ungarn“ és „Magyaren“ közötti különbségnek.

Persze ő nagysága, mikor még tekintetes szerkesztő volt, mindig csak grammatikailag használta a dolgot, s midőn most nemes epigonjai, nálánál őszintébben levonják dogmáinak politikai consequentiáit, őket bezárják s a tulajdonképeni bünszerző elkerüli a martyriumot.

Szegény Popu Trajan, nem oly éles elméjű jogász, mint Filtsch ur, ki pontosan ismerve a megengedett és meg nem engedethatárát, legélesebb és legerőszakoltabb támadásait is mindig oly lepelbe tudta burkolni, hogy a kibuvó késsen álljon s az ügyész ne csiphesse meg. Megengedjük, a dologban van visszasság, s concedáljuk, a mit a sorok között maga is bevall, hogy, ha Popu s Muresianut bezárják, akkor őt is be kellett volna már régen zárni; hogy meg nem történt s meg nem történhetett, az nem a kormány politikájának, sem nem az ügyész elnézésének következménye, az csupán az ő saját okos óvatosságának, melyet ismételtén volt okunk megcsodálni — érdeme.

Szerfölött nagyjelentőségű és okos beszéd, a mit Filtsch ur a 172. §-ról mond. Legyünk hát liberálisak s formulázzuk e paragrafust Filtsch ur liberalizmusának értelmében, a mikor is a törvénytörvényes az ilykép hangzanék:

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Hogyan lettem én nótárius?

(Reminiscentia.)

(A „Brassó“ eredeti tárczája.)

Előbb hadd mondjam el ennek a cikknek a genesisét.

A napokban szigorú meghagyást kapok a körjegyzők egyesületének érdemes elnökétől, hogy az alapszabályok III-ik fejezete 17. §-ának értelmében záros határidő alatt és felelőség terhe mellett feleljek meg a következő kérdésekre:

Mely okok vezettek a körjegyzői pályára?

Mily életmódot folytattam, mielőtt e pályára léptem?

Említem fel kellő pontossággal megválasztásom körülményeit, stb. stb. Szóval tegyek lelkiismeretes vallomást, akár egy inquisitor előtt.

— Furcsa, mondék magamban, — kinek mi köze ahhoz, hogy ki tehene-borja voltam, hogyan lettem nótárius. Nem elég, hogy a szolgabírák szeret, pedig nem szoktam vele vadászgatni; az adófelügyelő is sokra becsül, pedig nem tartok finom borokat; a parasztok előtt is meg van a respektusom; pap, tanító, tisztartó, per tu barátaim.

Mi az ördögöt akarnak azok ott fenn az én biografiámmal. Nem tudtam egyelőre elképzelni, hogy mindez az egyesületi szellem épségének megóvása érdekében történik. Ez alól senki sem tehet kivételt. Meg kell tenni s punctum.

Neki fanyalodtam tehát s írák, a mint következik.

Mig fiatal ember voltam, éltem, haltam a regényességért. Apám színész volt, tele tudóval szivhattam hát az élet e bódító illatárját. Szerettem e pályát, megszöktem a fizetés elől; ha megszorultam, hazudtam, csaltam, bolondítottam a világot a deszkákon is, künn az életben is. Hanem már ennek vége s jó is, hogy hamar vége lett.

Utoljára is a világbolondítás nem lehet életezel. Az emberek megokosodtak, hamar rájönnek a turpisságra.

Épen itt Karacson, hol most három falunak és két prédiunak végzem a pennás ügyeit — ütöttük föl apámmal Thalia sátorát, akkor ő volt az igazgató. Játszottunk színművet, drámát, operettet, operát, szóval a szóló művészet minden ágát felkaroltuk.

Mindössze tizenegyen voltunk. Én voltam az első szerelmes, hanem azért jellemző, intrikus, énekes, komikus, sugó, minden egyéb is kitelt belőlem. Apám az igazgatás nehéz gondjaival volt elfoglalva, néha apaszerepeket is játszott, de ott sem

állta meg becsülettel a helyét; folyton ivott a jó öreg s olyankor goromba volt mint a pokrócz: anyámat elűzte magától, nővéremet, a primadonnát ütötte verte; engem minduntalan szidott, mint a bokrot.

Ugy mondom, a hogy volt. Mit szépitsem a dolgot?

Első az igazság, azután jó a többi.

Mint mondtam, tehát Karacson voltunk. Apámnak mint igazgatónak meg lévén a saját elvei, lehetőleg oly községeket választott főhadiszállásul, hol a policzia nem állott valami fejlett magaslaton, s a n. é. közönség áldott hiszékenysége nem tudott ellenállani az agyonbeszélés és ígérgetés mű fogásainak.

Abban is körültekintő volt az én áldott emlékü öregem, hogy lehetőleg jómódu, kurta nemesekhez internáltassuk be magunkat, kiket én megurambátyázhattam, az apám per tunak szólíthatott s hol a nénem asszonynak Miczi nővérem kezét csókolhatott.

Ezuttal Dobay Gerzson bátyám uri háztáját tiszteltük meg becses társaságunkkal. Meg kell adni, hogy az öregem valódi mester volt az ismerkedés első nehézségeinek legyőzésében. A magasztos feladat, a nemzeti élet fejlesztése és ébrentartása, a magyar nemesi osztály ellenálthatatlan vendégzszerete s különösen neked, kedves Gerzsonom, mesz-

„A nemzetiségek, vallásfelekezetek és egyes társadalmi osztályok elleni izgatás megengedett cselekmények”.

Ez Filtsch ur liberalismusa, melynek elméletét Amerika ős erdeiben tanulhatta, hol egyedüli társa a bölény s a medve voltak. Ott teljesen meg is állhat, ott ez elv nem ütközik össze a testvériség és egyenlőség eszméivel, nem a társadalmi együttélés föltételeivel sem. De ha annyira barátja ez elvnek, miért hagyta ott, az erkölceiben megromlott Magyarország s Európából kivándorolt világ-ujtó ismét Amerikát? Miért unta meg oly hamar a szabadság és szabadosság e valódi otthonját, a pusztaságot? Menjen, alkosson államot ez elv alapján ott az új világban; megengedjük, a legliberalisabb állam lesz s meg is fog állni addig, míg Filtsch ur lesz egyetlen polgára.

Egészen más természetű, de szintén nagy jelentőségű a nagyságos országgyűlési képviselő ur enuntiatiója: magyar esküdt nem mondhat objectiv verdictet a magyar nemzet ellen intézett ügyben, mert érdekelt fél!

Tegyük föl, a mint hogy ez elébb-utóbb meg is lesz, hogy esküdszék lesz hivatta a vétkes vagy nem vétkest kimondani minden bűntudatban s tegyük föl, hogy gyújtogató áll az esküdtek előtt. Akkor a védő ép ily jogosultsággal tiltakozhatik majd az ellen, hogy olyan legyen esküdt, kinek van eléghejtője, mert hisz minden ilyen érdekelt fél, kinek sajátja is veszélyeztetve van a vádlott büntetése által. Talán Filtsch ur liberalismusa ez esetben azt kívánná, hogy az esküdtek gyújtogatókból állítsanak össze! Igazán liberális és geniális gondolat.

Teljességgel nem értjük azonban, mi alapon ütközik meg Filtsch ur a közvádó azon nyilatkozatán, hogy föltételezi az esküdtekről, hogy érzik és értik a cikk jelentőségét s azt, hogy ez mgtorlást kíván; talán ennek ellenkezőjét illetet volna föltételeznie? Olyan főügyészi helyettest neveztesse majdan ki ő, ha az általa contemplált államban igazságügy-miniszter lesz.

Végül teljesen magáévá téve Popu és Muresianu urak védbeszédjének logikáját, kikel az ellen, hogy az esküdtek nem tudtak románul, illetőleg meg sem kérdeztettek, ha vajjon tudnak-e!

Magunk is nagyon ideális állapotnak tartalók, ha e haza minden polgára a polgártársai által használt minden nyelvet értene; miután ez azonban lehetetlen, lévén ily nyelv sok, egy nyelvet kell elfogadnunk közvetítő nyelvnek, államnyelvnek s lévén ez állam ezer esztendő óta magyar állam, e nyelv nem lehet más, mint a magyar nyelv. Hogy tolmács útján bajos dolog védekezni, abban egy mákszemnyi igazság rejlik; de ki kényszerítette Popu s Muresianu urakat arra, hogy románul beszéljenek, hisz beszélhetek volna magyarul

is; akkor nem lett volna okuk aggodalmaskodniok, ha vajjon megérték-e őket az esküdtek, de még tolmács sem kellett volna.

De legyen elég ebből ennyi.

A bölcs figyelmeztetésekre, melyekkel cikke végét fűszerezi a szerző, nem is reflektálunk, de végezetül bátorodunk magunk egy pár szót intézni a szerző urhoz, megjegyezvén, hogy mi az előzőben egész szándékosan beszéltünk Filtsch urról s nem a szászokról, sem a „Kr. Z.”-ról, meg lévén győződve, hogy e cikk sem a szászok, sem a „Kr. Z.”-nak, hanem, csakis F. urnak subjectiv, s teljesen elszigetelt véleményét fejezi ki.

De Filtsch ur jól tenné, ha személyes indispositiójának ily csodaszülötteit nem közölné egy a szebeni programot elfogadott lapban, mely tehát a magyar állameszmét s a magyar államnyelv jogosultságát vallja. Ily cikkek az ujjon szervezett párt nyilvánosságra került programjának őszintesége iránt igen jogosult kérelmet támaszthatnak. Vagy az a szászok véleménye, melyet F. ur e cikkében declarál? Ha igen, akkor kijelentjük, sajnálkozva bár, hogy ez alapon megértésnek nincsen helye. Ha nem, akkor Filtsch ur nem áll a nagy-szebeni program alapján, s ekkor e pártban, kivált pedig annak választmányában nincs helye. E consequentiát ajánljuk szász testvéreink figyelmébe; ők talájanak módot reá, hogy e tudós urnak fogják be a száját, mert egy-egy ily cikk többet ront, mint a menyit használt a nagy-szebeni közgyűlés s némileg mindig compromittálja a szászok erkölcsi és politikai reputációját.

Ezt gondolja meg Filtsch ur, ha megint ellenállhatatlan ösztön késztí nagy epéje egy részét nyomdafestékké átalakítani, de megtörlésre ajánljuk e tényt a „Kr. Z.” szerkesztőségének s szász testvéreinknek is, kikkel őszintén óhajtanánk jó barátságban élni.

Külföld.

A nemrég Bulgáriából visszatért Tatiscsef, orosz újságíró, azt a tanácsot adja az oroszoknak, hogy béküljenek meg Stambulow-val, mert különben Bulgáriában célt nem érhetnek. Az orosz lapok közül eddig még csak a „Szwjet” pártolja e nézetet. Ez Stambulov legnagyobb sikere.

A f. hó 20-án aláírt angol-portugal egyezség Angliának juttatja a Nyassza-tó délkeleti és déli részét, továbbá Blantíret és a Shire-folyó mellett elterülő hegyes vidéket; a brit érdeksphaerát a Nyassza-tótól nyugatra a Kokombóig, a Zambesi mellékfolyójáig terjeszti ki; kiköti a szabad hajózást a Zambesin és széles területet juttat Angliának a folyó mentén, hogy biztosítva legyen az összeköttetés a Zambesitől délre és északra eső brit területek között. Másrészt jelentékeny területet csatol az egyezség az angliai portugal gyarmathoz és a mozambiquei portugal területet észak felé a Rowuma folyóig, nyugat felé a Nyassza-tóig terjeszti ki.

A megegyezést az angol és portugal közvélemény egyaránt jól fogadta.

Nagy fontosságot tulajdonítanak azon hírek, hogy a császár október havában nejével együtt visszaadja a német császárnak látogatását és pedig Berlinben.

A „Tems” szerint a kereskedelmi miniszter a munka- és a bérviszonyok ügyében nagy enquet rendezését hozza javaslatba, a melynek határozatai, a parlament újból való összeülése alkalmával, a munkás kérdések tanulmányozásának képeznék alapját. A miniszter e célra 400,000 franc hitelt fog igénybe venni.

Román lapszemle.

A n.-szebeni „Telegraful Roman” is megírta vezércikkét (87. sz.) a „Gazeta” sajtó peréről, melyet összevonva a következőkbe foglalunk:

A „T. R.” nézete szerint a sajtóperek beteges állapotra vallanak valamely államban s azt igazolják, hogy elégedetlenségek vannak. A szabad sajtó kifolyása hogy némelyek irásközben az államügyesről megfedkezve, börtönbe kerülnek. Így történt a „Gazeta”-val. Sajnálatát fejezi ki, hogy az esküdszéket Szebenből Kolozsvárra vitték, mert a kolozsváriakat az ottani lapok olyan szellemi eledellel táplálják, melyből sokfélét lehet következtetni a románokról, pl., hogy a románok az állam ellenségei, hogy kifelé gravitálnak, holett Románia királya épen most osztogatta Budapesten az érdemjeleket. Tehát csak képzelődés az, mintha az erdélyi románok két nyergen ülnének. Ilyen csiperke gombok a románok között nem teremnek. (Hát Slavics János mit vétett?) Még az államügyészek sem tagadhatják, hogy a románok szorongattatnak, de mégis azt óhajtja a „T. R.”, hogy a románok a létért való harcra legyen mérsékelt.

A szászok dolga az, hogy a botfalusi cukorgyár firmáját védelmezzék a kolozsvári tulzó lapok ellen; a mi dolgunk pedig az, hogy védelmezzük nyelvünket az iskolában, templomban, községekben és megyei gyűléseken a nemzetiségi törvény alapján. Román politikát nem lehet szóvirágokkal csinálni, hanem lehetőleg engesztelékeny magatartással. Nagyobb csapásokat is szenvedtünk s mégis itt vagyunk; mert nem voltak képesek sem nyelvünket, sem hitünköt, sem ősi szokásainkat elrabolni. Meg vagyunk győződve, hogy maguktól rá fognak jönni a magyarok arra, hogy a románokon sok jogtalanságot követnek el s nem veszik őket annyira figyelembe, mint kellene. (A mi azt a nyelv és ősi szokások elrablását illeti, szépen és alaposan megmagyarázta azt a „Budapesti Szemle” idei julius és augusztus havi számaiban Moldován Gergely kolozsvári egyetemi tanár. Erről azonban nem vettek tudomást a román lapok, pedig épen alkalmas történelmi tanulmány annak beigazolására, hogy a román nyelvet senki sem akarta a mult- s nem akarja a jelenben is elrabolni, sőt épen a reformatio teremtette meg a román irodalmi nyelvet.)

A „Gazeta” ez ideig saját perével mulattatja hétköznapi és vasárnapi olvasóit. Nincs ennél nevezetesebb esemény ma Európában. „Csak így szerezhet-

sze vidéken ismert nemes szíved — feljogosítanak, hogy a nyelv apostolai tenálad hajthassák le a hon-haza gondjaiban elfáradt fejüket

Persze, persze!

Gerzson urambátyám jómodu ember volt; sok asztag, kő csür, feles számu lábas jószág, réce, pulyka, tyúk; s mindenek fölött magyaros vendégszeretet.

Mi kell több a szegény vándorszinésznek!

Hanem volt még más is a háznál: Dobay Gerzson uramnak a felesége, egy piros pozsgás arczu, hatalmas termetű asszony; úgy nézett ki, mint egy granátos, még a tekintetétől is irtóztam. Hatalmas, szinte férfias hangja, komor, sötét pillantása, nyugodt, méltóságteli lépése a valódi nagy asszonyok méltó utódját, egy kissé paraszti genreből ugyan, juttatták eszembe.

Honnan, honnan nem, de éreztem, hogy e nő sorsom kerekének egyik forgatója leend. A másíkról még akkor nem is álmodám, pedig az is itt volt, közvetlen közelemben: Gerzson bátyámnak édes s a nagy-asszonynak mostoha leánya, Erzsike.

Ez a két nő tett engem notáriussá.

Karacsi tartózkodásunk első napjai, mint képzelhető, tenger sok dolgot adtak nekem; a szinpadot föl kelle állitanom, színezdelüket körmölgetnem, a n. é. közönség érdeklődését a lehető legszélesebb határokig fölkeltenem; kisegítő műkedvelőket keresnem;

a próbákat vezetni, ott veszekedni, s ha kell pofozkodni — mind az én resortomhoz tartozott.

Apám, az áldott jó öreg, mivel sem törődött, egyre ivott és zsörtölődött. Miczi hugom fogyatékos ruhátárunk kiegészítésén fáradozott, toldott, foldott, porolt, kefélt s a parókákat tisztogatta a molyoktól.

Végre valahára megkezdhattuk az előadásokat. Természetesen drámákat, a leghazafiasabbakat, adtunk először: Katona Bánk bánját, Jókai Szigetvári vitanuit, Szigligeti Trónkeresőjét stb. Gerzson urambátyám kényelmes kőcsürében csak amugy pattogtak a jambusok s olvadoztak guitár kísérete mellett a magyar népdalok édes-bus melódiái.

Ez utóbbinak is én voltam a mestere, nekem kellett a felvonás-közöket valamelyes zenével kitöltenem.

S a közönség nem is volt háládatlan: a kérges tenyerek tapsoltak, a rezes hangu torkok éljeneztek s a zsebek, úgy a hogy, fizettek.

Ha nem csordult, cseppent. Legalább a napi szükségletek és a gágék jól-rosszul kikerültek. Éhezni nem éheztünk: az igazgató és kedves övéi e tekintetben nem panaszkodhattak.

Mikor már a dolgok rendes kerékvágásba indultak, azon vettük észre magunkat, hogy a ház derék asszonya irántunk a lehető legnagyobb antipathiával viseltetik; nem egyszer hangos szóváltás ütötte

meg fülünket, melybe néha-néha ilyen kifejezések is vegyültek: „Eltakarítsd a szemem elől ezt a sehonnai éhenkórász népséget, mindenünnél kiesznek, kiforgatnak; most a ponyváimat kérik, majd a butoraimat hurezolják. Itt van a dandárja a cséplésnek, a a sarjuhordásnak, semmit sem lehet ezektől a kirudalnivalóktól dolgozni, egész bucsujáró hely lett az udvarunk”. Nesze neked!

Persze Gerzson urambátyám hiába csitította kedves oldalbordáját, úgy folyt a száján a szitok, mint ó papáén az áldás.

Az öregem rám bizta a dolgot, hogy én szelídítem meg a haragos Klára nagyasszonyt.

Én, a ki úgy reszkettem még a hangjától is, mint Cäsar a kakaskukorékolástól! Hanem azért ígértem, hogy megpróbálom.

Épen augusztus tizedikét írták a kalendárium-csinálók, s mint tudva van, tizenkettedikén a Klárát tisztelik az ev. ref. hitűek. E napon akartam elvetni a koczkát. Vagy bárányt csinálók a nagyasszonyból, vagy tigrist.

Ha bárány lesz, mi vesszük hasznát, ha tigris talál lenni, ő vallja kárát.

Az volt a szándékom, hogy a Klárák tiszteletére nagy diszeloadást rendezek, néma képlettel, görög-tűzzel s egy alkalmi költemény eldeclamálásával.

Ugy-e, nem volt rossz gondolat? (Folyt követk.)

nek — úgy mond — hü képet e sajtóper lefolyásáról, a mely világosan feltünteti azon állapotot, melyben a románok ma vannak nyelvüket és jogukat illetőleg és amaz elnyomatásról, melynek ezek a hatalmon lévők részéről ki vannak téve, a kik ezt kiáltják nekünk az államügyész szájával: „Imádkozunk Istenhez a „hazáért“ s nem a „patriáért.“

Arról, hogy a „Gaz.“ szerkesztője mellett tünetöket itt Brassóban a rendőrség megbüntette, mélyen hallgat a „Gaz.“

Filtsch József brassói orsz. képviselő is irt merő udvariasságból egy cikket a „Kr. Ztg.“ba, melyet a „Gaz.“ sietett átvenni, hogy megmutathassa, hogy a szászok is védelembe veszik a „Gaz.“-t Csak-hogy Filtsch szájával nem az egész szászág beszél; a miket ő ír, az egyéni meggyőződés vagy udvarias tény a „Gazetá“-val és gorombáskodás a kolozsvári lapokkal szemben. Ajánlja, hogy bányunk szebben a románokkal s midőn nekünk ezt a tanácsot adja, ő velünk szemben kezd goromba lenni.

Czenkalji.

NAPI HIREK.

A hazafias Brassó E czim alatt a N. Károly és vidékében a következőket olvassuk: „A Kölcsey szobor bizottsága egy aláírási ívet küldött Brassó városához. Az aláírási ív a napokban a város adományával visszaérkezvén, azon 40, mond negyven új krajeczár volt aláírva, mely összeg be is küldetett hiány nélkül. Köszönjük e csekélységet is.“ (Mi is köszönjük, hogy a polgármester és tanács ennyi tapintattal és hazafiasággal képviselik városunkat.

A református templom építésére vonatkozólag illetékes helyről értesítettünk, hogy a városi közgyűlés a tanácsnak lapunkban annak idején megbeszélte határozatát megmásította s Alpár I. terveit a kiviteli alapjául elfogadta. Mint halljuk, e határozat hozatalára lényegesen befolyt, hogy Alesius Oszkár városi tanácsos, Kertsch Krisztián városi mérnök és Hintz Ernő városi gazdasági gondnok, mint annak idején a tanácsban, úgy a közgyűlésen is Alpár I. benyújtott terveinek elfogadása mellett foglaltak állást.

A tanárképző-intézet igazgatója. A vallás és közoktatásügyi miniszter a budapesti középiskolai tanárképző-intézet igazgatásával, három évre, dr. Beöthy Zsolt budapesti tudomány-egyetemi nyilvános rendes tanárt bízta meg.

A sepsi-szentgyörgyi postarablás és gyilkosság bűnygyében megtartott végtárgyalás után pénteken késő délután hirdették ki az ítéletet, mely szerint Tanczos Tódor János miut tettes, Salati András mint bűnrészes és lopásban is bűnös s Czárán Ede szintén mint bűnrészes: mindhárman életfogytig tartó fegyházbüntetésre ítéltettek 10 évi hivatalvesztéssel s a károk megfizetésével. Mindhárman fellebbezést jelentettek be.

Francziáktól megboszult lemezárólt német tengerészek. Melbourneból távirják: A hebridák csoportjához tartozó Amba szigeten a benszülőttek lemezárólták egy német hajó csolnakjának legénységét. Egy francia hadihajó bombázás alá vette a mézáróltásban résztvevő törzsek falvait. Több benszülőtt megöletett.

Elfogott gyilkos. Pozsonyból távirják, hogy Meszacsik esendőrt, ki anyósát, Martinkovics vedrói plébános öreg anyját meggyilkolta és holttestét a kutba dobta, elfogták és Nagyszombatba szállították. Az elfogott már töredelmes vallomást tett.

Tréfás politika. Tatissev ex-diplomata egy a „Russki Vestnik“-ben megjelent phantasticus politikai cikkében a többi közt ezt mondja: „Ha Németország jelenleg Helgolandot kapta, akkor Oroszország joggal compensatiót követelhet ama hatalmi növekedés fejében, a melyben Németország az orosz állam hátrányára a keleti tengeren részesül és pedig a Bosporus s a Dardanellák szolgálhatának Helgoland ellenértékéül.“

Egy tébolydából megszökött tiszt röpirata. Nagy feltűnést keltett annak idején Hermann Károly magyar huszártiszt esete, ki tudvalevőleg megszökött a bécsi tébolyházból, a hová előrehaladt betegsége miatt került. A szökevényt elfogták, majd nem viigáztak eléggé reá s ujra megszökött. Most azt írják, hogy a huszártiszt Berlinben időzik és röpiratot ír. Azt akarja benne elmondani, hogy az orvosok miként bántak vele és hogyan járt tul az eszükön. Hermann tagadja, hogy örült volna. Berlinben fölkereste Sulkowski herceg ügyvédjét, ki azt tanácsolta neki, hogy vizsgálta meg magát Eulenburg tanár-

ral. A professor állítólag kijelentette, hogy Hermann idegbajos, de nem örült s nem is volt az.

Az el nem mondott beszéd. Károlyi István gr. példája kezd hódítani. Most már a francziák is utánozzák. A mulatságos eset Ré szigetén történt, Carnot elnök körutja alkalmával. Carnot elnök ugyanis 10 perczel előbb érkezett La Conardéba, mint kellett volna, A polgármester épen a tollat rágtá, hogy lendületes beszédének utolsó phrasisát kellően kikerekítse. Ez az utolsó pont az „Ur Istenről“ és az „emberi kor legvégső határáról“ szolt, mint az a polgármesteri üdvözlő díkeziókban, még Ré szigetén is, szokásos. Azonban a vonat hirtelen berobogott, s a polgármester nem törhette tovább az esztét. De feltalálta magát. Oda állt az elnök elé, s így szolt: „Bocsánatot kérek, de az elnök ur tiz perczel korábban érkezett meg és így beszédem nem készülhetett el egészen. Hanem azért, ha megengedi, felolvasom azt, a mi megvan.“ Carnot megengedte és megelégedett a félig kész beszéddel, mert szokatalanul melegen köszöntö meg a polgármesternek azt, a mit el nem mondott.

Agglegények adója. A vénkisasszonyok és újabb házasságra áhitozó özvegyek bizonyára megelégedéssel, sőt talán némi irigykedéssel fogják tudomásul venni, hogy Venezuelában a sanátus az agglegény-adó behozatalát határozta el. Az új adó, a melylyel a mi pénzügyminiszterünk is bizonyos körben lelkes hivekre tenne szert, mindazon férfiakra hárul a kik már a 35. éven tul vannak és még meg nem nősültek. Az adó 25,000 frankig rugó jövedelemnél egy százalék, nagyobb vagyonuaknál két százalék. Az indokolás a többi között arra hivatkozik, hogy a polgároknak a terheket egyaránt kell viselniök, de a családapák adóik fizetésén kívül órási hasznára válnak a hazának, hogy emelik a lakosság számát és egyuttal a társadalom erkölcsi színvonalát.

Nemzetközi baleset ellen biztosító-részvénytársaság. Ezen az „Adriai“ biztosító-társulat pártfogása alatt trieszti és bécsi első rangu pénzérők által 600.000 forint teljesen befizetett részvénytőkével alapított társaság, mely üzleti működését a Lajtán tul már megkezdette, azt a magyar korona országaira is kiterjesztette és magyarországi képviseletével az „Adriai“ biztosító-társulatnak Podmaniczky Frigyes báró vezetése alatt álló magyarországi osztályát bízta meg. Az iparnak az utóbbi években Magyarországon történt nagyszabású fejlődése, valamint a zónatarifa behozatala óta a vasuti személyközlekedésnek minden várakozást felülmuló rohamos emelkedése ugyszólván kényszerűséggel utal a baleset ellen való biztosítás általános igénybevételére. A Nemzetközi baleset ellen biztosító-részvénytársaság ezen követelményeknek egy módozatokban gazdag és legkedvezőbb feltételeket nyújtó programmal igyekszik megfelelni, s így nem csodálható, hogy a magyarországi képviseletnél már is számos biztosítási ajánlat érkezett be. A kiváló hírnévnek örvendő anyaintézet kitünő ügynöki hálozata áll a Nemzetközi baleset ellen biztosító részvénytársaság rendelkezésére, mi által ezen társaságnak a legszebb jövő helyezhető kilátásba.

(220) 1—1

Tanügy.

ÉRTESÍTÉS.

1. A fogarasi állami elemi fiiskolában, a felvétel f. évi aug. 30, 31-én és szept. 1-én történik.
2. A rendes tanítás szept. 2-án kezdődik.
3. Minden tanuló fizet 25 kr. beiratási és 20 kr. értesítői díjat. Tandij évi 2 frt.
4. A tanulók tartoznak igazolni, hogy sikerrel oltattak vagy esetleg ujabban valóságos himlőben szenvedtek.

- II. A fogarasi polgáriskola. 1. A tanulók felvétele aug. 30, 31-én és szept. 1-én történik.
2. A polg. iskolák I-ső osztályába oly tanulók léphetnek, kik 9-ik évöket betöltötték s az olemi népiskola IV. osztályát sikerrel végezték.
3. Minden tanuló 50 kr. beiratási, 50 kr. könyvtári illetéket fizet, továbbá értesítőre 40 krt. Tandij évi 5 frt.
4. Tandij fizetés alól részben vagy egészben fölmentésre csak azon tanuló számíthat, ki jó magaviseletű s az előző tanévről legalább jó bizonyítvánnyal bír.

Kérvényező csak a tanuló szülője, vagy ennek helyettese lehet.

5. A kérvény mellékletei:
 - a) Iskolai bizonyítvány az előző tanévről.
 - b) Egy évnél nem régiebb keletű szegénységi, vagy vagyontalansági bizonyítvány.

A kérvény és mellékletei bélyegmentesek, ha hiteles szegénységi bizonyítvánnyal vannak ellátva.

6. Könyvekkel való segélyezésben csupán olyan tanulók fognak részesülni, kik arra szegénységük igazolásán kívül magaviseletben és előmenetelben is érdemesítik magokat

7. Minden tanuló köteles keresztlevelét felmutatni.

8. A francia nyelv tanításaért 50 kr. a díj.

9. Javító és pótvizsgálatok szept. 3-án.

III. A fogarasi középkereskedelmi iskola. A tanulók felvétele aug. 30, 31. és szept. 1-én történik.

Az I-ső évfolyamra oly növendékek vétetnek fel, kik a gymnasium, polgári vagy reálskola 4-ik osztályát sikerrel végezték, vagy a kik legalább 14 évesek és az említett iskolák ezen 4 osztályából felvételi vizsgálatot tesznek.

A felvétel a szükséges okmányok alapján történik.

Beiratási és értesítői díj 1frt. 50 kr. Tandij év 10 frt, mely két részletben is fizethető. A román nyelvet tanuló ezen felül havi 50 kr. külön díjat fizet. Tandijmentesség vagymérséklés valamint takonyvekkel való segélyezés, mint a polg. isk. tanulóknál.

Az utolsó évfolyamot sikerrel végzett tanulók az év végén záróvizsgálatot tesznek. Kik azt sikerrel kiállják:

a) igénynyel bírnak az egy éves önkéntes katonai szolgálatra;

b). alkalmazást nyerhetnek a kereskedelmi s az ipari vállalatokon és pénzintézeteken kívül mindama közigazgatási és állami hivatalokban, melyek betöltésénél a nevezett köztisztviselők minősítéséről szoló törvényezikk érettségi, vagy középkereskedelmi iskolai záróvizsgálati bizonyítványt követel.

Fogarason, 1890. június hó 26-án

Az igazgatóság.

A brassói állami alsófoku ipariskolánál a tanulók felvétele szept. 1-től 15-ig hétfőn, szerdán, pénteken este 7—9. és vasárnap d. e. 9—12 óráig történik a belvárosi állami polg. leányiskola helyiségében levő ipariskolai irodában. Ugyanezen napokon tartatnak a felvételi vizsgálatok.

Az ipariskola első osztályába csak oly tanonc vétetik fel, ki a népiskolai egész tanfolyamot bevégezte vagy 12-ik évét betöltötte s legalább is folyékonyan olvasni, olvashatóan írni tud és egész számokkal a négy alapműveletet érti. Ki ezen kívánalmaknak meg nem felel, az ipariskola előkészítő osztályába, vagy ha életkora 12. évét be nem töltötte, a népiskolába utasittatik.

Felsőbb osztályba csak oly tanoncok vétetnek fel, kik a megelőző osztályt sikerrel elvégezték, vagy felvételi vizsgálat után kimutatják, hogy az illető osztályban szükséges előismeretekkel bírnak. Felvételnél kötelesek a tanulók a másodszori oltásról szoló bizonyítványt felmutatni.

A tandij évi 2 frt., mely lehetőleg a beiratásnál fizetendő, azonfelül kötelesek ellátni magukat a szükséges taneszközökkel. Szegény sorsu tanulók író és rajzszerket, valamint más taneszközöket használatra az intézettől díjmentesen kapnak, ha a rendes felvételi határidőn belül szegénységi bizonyítvány alapján vétetnek fel az iskolába. Minden szegénységi bizonyítvány azonban csak egy iskolai évre lévén érvényes, különös figyelembe ajánljuk azoknak, kik a csekély 2 frtyi tandijat sem képesek megfizetni, igyekezzenek a szükséges szegénységi bizonyítványt a maga idejében megszerezni, mert a mult évi szegénységi bizonyítvány alapján senki fel nem vehető.

Egyebekben az ipartörvény 62., 82. és 157. §§-ait ajánljuk a tanoncztartó iparos mester urak figyelembe.

Brassó, 1890 augusztus hó 5-én.

Az igazgatóság.

A budapesti állami közép-ipariskolában nép-színház-utca 8. sz. a jövő iskolai évre a beiratkozásokat szeptember 1-től 10-ig tartják. Az intézetnek 5 szakosztálya van: építészeti, gépészeti, vegyészeti, fém-vasipari és faipari. Felvételi feltételek: IV. gymn. reál- vagy polg. iskolai osztály végzése jeles vagy legalább jó eredménnyel s legalább egy isk. szüridei gyakorlat a választandó szakban. Nem jeles vagy jó osztályzatú tanulók felvételi vizsgát tesznek. Szükséges iratok: az I—IV. középiskolai osztályokról szoló isk. bizonyítvány, hitelesített munkabizonyítvány, orvosi és himlőoltási bizonyítvány. Lefizetendő díjak: az építészeti szakosztályban 22 frt, a többi szakosztályokban 27 frt.

Ugy a *vasuti*, mint a *posta-távirtdai tisztképző tanfolyamon* a beiktatás f. hó 27, 28, 29, 30. és 31. napjain d. e. 8—12 és d. u. 3—6 órákban fog történni, mi végből a fölvételről már értesített, illetve még értesítendő felek az igazgatósági irodában (VIII., Luther-utca 3.) személyesen tartoznak megjelenni. Budapest, 1890. aug. hó 20-án Az igazgatóság.

Irodalom.

A „Hét” társadalmi irodalmi és művészeti közlöny 34-ik száma következő tartalommal jelent meg: B. P. „Pro litteris et artibus”, Ujvári Béla: Falun. Reviczky Gyula: Csipkerózska. Eugène Chavette: Színházban. Palágyi Menyhért: Schlauch Lőrincz és az evolúció. Vértési Gyula: A becsületes ember. Kóbor Tamás: Barangolások. Krónika. Elkeresztelések. Sztneházi-krónika. A borítékon Schlauch Lőrincz nagyváradi püspök arczépe látható.

Megjelentek továbbá:

„Magyar Szemle” 34-ik száma érdekes és változatos tartalommal.

„Képes Családi Lapok” 34-ik száma.

Közönség köréből.

T. szerkesztő ur!

Becses lapja hasábjain több alkalommal volt szerencsém olvasni, hogy városunk az idegenek forgalmának emelésére nem tesz eleget s így nem csoda, ha természeti kincseink nem vonzzák ide oly nagy számban a turistát, mint azt valójában megérdemelnék. Nos, t. szerkesztő ur, én azt hiszem, hogy a „Brassó” egy kissé sötét szemüvegen keresztül nézi a helyzetet s így elkerülök figyelmét egyes nagy fontosságú s meglepően sikerült ujtítások, melyek kiváló mértékben vannak hivatva városunknak, mint nyári üdülő helynek, hitelét a nagy világ előtt emelni, Vagy nem méltán üdvözölhet-e ama legujabb reform turistáink ellátása körül, mely szerint a regényes vidéket nappali világításban már élvezett vendégek kényszerítettnek az éjjelt is szabad ég alatt, az utca kövezetén tölteni, meggyőződést szerezhetve maguknak, hogy nálunk még az Orion és Sirius is szebben ragyog, mint más közönséges halandók lakta helyeken. Ezt a kedves kényszert élvezte ugyanis, mint egészen hiteles forrásból értesültem, a minap körünkbe érkezett 5 vagy 6 tisztességes család, melyek seholl szállást nem kaptak.

Ha a reformoknak ellensége volnék, azt mondhatnám, hogy a nyári saison alatt talán czélszerű volna a bejelentő hivatalban nyilvántartani azokat a magánlakásokat, vagy szobákat, melyeket gazdák hajlandók kiadni s az idegenek tájékozás kedvéért egyszerűen ide fordulhatnának. Mondhatnám azt is, hogy a városi sörház első emelete, mely ma rak-tárul szolgál, de mint ilyen is üresen áll, kevés költséggel hótellé volna alakítható s a változtatással a város kasszája is bizonyára nyerne; de a mint mon-dám, én a merész ujtításoknak vagyok barátja, minő pl. a vázolt is s egy szebb jövő hajnalának derengő sugarait legalább is oly örömmel üdvözölöm, mint azok az utcán rekedt utas hölgyek és urak a tény-leges hajnal hasadását. Ezért ajánlanám az utcák

öntözésének végleges beszüntetését. A vizes köveze-ten csak nem hálhatnak szegény vendégeink!

Kiváló tisztelettel.

Brassó, 1890. augusztus 23.

Egy benszülött.

Közigazdaság.

Az „Alföldi és délmagyarországi általános kiállítás” alkalmával 1890. év szeptember 13-ától 17-éig tartandó időleges baromfi-kiállítás programja.

1. §. E kiállításra elfogadtatnak mindenféle tyukok, gyöngytyukok, pulykák, kacsa, ludak, disz-baromfiak, galambok, hizott baromfiak, tengeri nyulak, baromfi-tenyésztési segédeszközök és irodalmi termékek.

2. §. Ezen kiállításra a bejelentés egészen 1890. év szeptember 4-éig fogadtatik el. A bejelentés, melyhez egyidejűleg a helypénz is csatolandó, az „Alföldi és délmagyarországi általános kiállítás”-nak (dr. Fényes Kálmán, Arad, Andrassy-tér 6.) küldendő be.

3. §. A hely- és élelmezési pénz minden tyuk, kacska, lud, pulyka, gyöngytyuk és diszbaromfi után darabonként összesen 50 krban lett megállapítva, Megjegyeztetik azonban, hogy egy ketreczbe galambból csak 2 darab, egyéb baromfiból csak 3 darab vétetik fel.

A galambok és tengeri nyulak párjáért 50 kr. fizetendő.

Baromfi-tenyésztési segédeszközök és irodalmi munkák czéljaira szükségeltető tér ☐-méterenkint 2 frttal számittatik.

4. §. A díjazás fajták szerint történik. A bíráló-bizottsági tagok azon osztályban, melyben bírálják, díjakra nem számíthatnak, de ezen osztályban helypénz fizetése alól is fölmentetnek. Díjakban csakis abszolút becsü állatok részesülnek. A díjak következők: tiszteletdíjak, pénzdíjak, érmek és oklevelek.

5. §. A felügyelet, ápolás és etetésről a rendező bizottság gondoskodik.

6. §. Valamennyi kiállítás tárgya — legkésőbb 1890. év szeptember 12-ig portomentesen küldendő be.

A beteg vagy ki nem állítható állatok a kiállító költségén visszaküldetnek.

7. §. A kiállítás bezártával minden el nem adott állat a tulajdonosnak visszaküldetik.

Dr. Fényes Kálmán,
csop. biz. elnök.

Czukoipar és répatermelés, vonatkozással Brassó megye közigazdasági viszonyaira.

(Folytatás.)

Áttérve most a brassómezei termelés eredményére, latározottan állíthatjuk, hogy dacára a fennálló gazdasági rendszerből folyó termelési kezdet nehézségeinek, termelésünk átlaga ugy minőség, mint mennyiség tekintetében nem marad messze a kifejtett répatermeléssel bíró államokban elérni szokott eredménytől.

A barczasági répának átlagos czukortartalma 12% s a holdankénti mennyiség 150 métermázsára tehető.

A „Siebenbürg. Tageblatt” szerint a Barczaságon mintegy 1600 holdon termeltett répa az emultl

évben s a holdankénti eredmény 170, 200, 288, 300, sőt 388 m.-m. is lett volna. A mit azonban nem tartunk valószínűnek s épen azért néhány megbízható termelőtől nyert adatok alapján a holdankénti termés átlagát 150 m.-mázsára számítva, a termelési költségek átlaga a következő volt:

1. Kétszeri szántás 10 frt. 2. Első kapálás, 30 munkás à 50 kr., 10 frt. 3. Egyezés 30 munkás à 50 kr., 15 frt. 4. Másod- és harmadszori kapálás kapáló ekével 10 frt. 5. Kiszedés és tisztítás 60 munkás à 50 kr., 30 frt. 6. Szállítás 14 szekér à 80 kr. 11 frt. 20 kr. 7. Földbér 14 frt. Összesen 100 frt. 20 kr.

Bevétel: 1. 150 métermázsra répa à 75 kr. 112 frt. 50 kr. 2. 33% répaszelet = 49.50 m.-m. à 15 kr., 7 frt. 42 kr. 3. Répalevél takarmány gyanánt 5 frt. Összesen 124 frt. 92 kr., mit összehasonlítva a kiadással 100 frt. 20 kr., marad tiszta jövedelem 24 frt. 72 kr.

(Vége következik.)

Vonatindulások. a) Budapest felé: vegyes-vonat reg. 4 óra; gyorsvonat délután 2 óra 43 perczkor; személyvonat este 10 óra 32 perczkor, b. Bukarest felé: személyvonat 5 óra 30 perczkor reggel; gyorsvonat d. u. 2 óra 33 perczkor; vegyesvonat 9 ó. 48 perczkor d. e. Vonatérkezések a) Budapest felől: személyvonat reggel 5 óra 20 perczkor; gyorsvonat d. u. 2 óra 23 perczkor; vegyes vonat este 10 óra 31 perczkor; b) Bukarest felől; gyorsvonat d. u. 2 óra 13 perczkor; személyvonat 10 óra 5 perczkor este; vegyes vonat 5 óra 50 perczkor délután; pénteken reggel 7 óra 23 perczkor külön-onat érkezik Predeálról.

Brassói piaci árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. augusztus hó 26. án.

Román papirpénz à 20 frank	8.90	vétel 8.96	eladás
„ ezüstpénz à 20	8.80	„ 8.86	„
Napoleon d'or (aranypénz)	8.92	„ 8.98	„
Török lira	10.26	„ 10.32	„
Arany	5.28	„ 5.34	„
Orosz papirrubele	135.—	„ 136.50	„

A szerkesztésért felelős:

Dr. Vajna Gábor.

Társszerkesztő:

Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyössi István (D.-Szt.-Márton)

Laptulajdonos: Harmath Lajos.

Kiadó: Alexi könyvnyomdája

Ügyes személyek, kik szabad idejüket jutalmazólag akarják felhasználni, hogy solid képviselést általna-ponként keres-hessenek 5—10 forintot kéretnek ciz-möket „Ver-dienst” felirattal Danneberg J. hirdetési irodájához, Bécs, I. Kumpfgasse 7 benyújtani.

Magas kereset!

HIRDETMEÉNYEK.

Regaleváltság kötvény birtokosait

ezenel tisztelettel értesitem, hogy
1. Ar egaleváltság kötvényeit,
2. Az ezekre szóló utalványokat,
3. A még nem utalványozott, de a magas miniszterium által helybenhagyott egyeségeket a legjobb ár mellett megveszem, vagy azokra mérsékelt kamat mellett a legmagasabb előleget adom.

Vidéki takarékpénztári részvényeket,

Bankrészvényeket, állampapirokat, sorsjegyeket, részvényeket, betétjegyeket, zálogjegyeket a legmagasabb árak mellett veszek és legutányosabban eladok. Kivánságra teljes titoktartás mellett e papirokra mérsékelt kamat mellett legmagasabb pénzelőleg is nyerhető.

Keresek

tisztességes — bármily rangu vagy rendű egyéneket — kik sorsjegyeknek részletfizetés mellett való eladásával foglalkozni óhajtanak.
LEGMAGASABB JUTALÉK
és
FIX FIZETÉS
biztosittatik.

Pénzbetétek

kamatoztatása!

Alulírott bankház elfogad **PÉNZBETÉTEKET,** melyek után

5⁰ kamatot

fizet. A betétek elő eges felmondás nélkül bármikor visszafizettetnek.

Kereset.

Egy bankintézet keres mindenütt egyéneket, törvényileg engedélyezett sorsjegyek részletfizetés mellett eladására. Igen előnyös jutalék föltételek.

Ajánlatok B. J. jegy alatt

Goldberger A. V. hirdetési irodájához, Budapest, váci-utca 9. (259) sz. intézendők. 4—6

LÖRY J. BANKHÁZA,

Budapest, Hatvani-utca 17. szám.

(258) 3—1

Alapított 1876-ban.

Alapított 1876-ban.

HIRDETÉSEK

felvétetnek

a kiadó-hivatalban.